

2009

FL- efterår 2009

**Feministisk
grundskole – et
eksperimentarium
uden
automatpilot**

FL:

FL er et netværk for kvinder der vil lede og udvikle ud fra en viden om køn. Du kan være konsulent, mellemløder, topchef, valgt eller ansat, formand/næstformand. Eller det kan være du er på vej i din karriere til at gribe nye opgaver.

Du kan tilmelde dig FL-netværket for et halvt år ad gangen. Når du har tilmeldt dig netværket, får du mulighed for at netværke med andre (initiativrige og ligestillingsinteresserede) kvinder, du får nyheder og materialer og du får mulighed for at deltage i nogle inspirerende netværksmøder, der gør dig og omgivelserne klogere. Der er ikke mødepligt til møderne, men det er rart for både dig selv og os, hvis du har mulighed for at deltage ofte.

FL-netværket forsøger at skabe ny viden om køn og ligestilling. Det har netværket gjort siden begyndelse i 2007, men i efteråret 2009 vil vi også prøve at stille spørgsmål til os selv og vore egne forståelser og forforståelser.

Værtinde:

Efterårets værtinde, Nanna Kalinka Bjerke, kommunikationsrådgiver og skribent præsenterer her den opdagelsesrejse efterårets netværksdeltagelse byder på:

Programindhold:

Der er høflige miner, store initiativer, velmenende programmer og en hær af mennesker, ikke mindst i fagbevægelsen, som arbejder dedikeret for at skabe ligestilling mellem mænd og kvinder. Ligestilling bliver således i dag omfavnet – og i visse tilfælde befamlet – fra både højre og venstre. Alle, både de røde og de blå, siger, de vil have det, og alligevel har mange følelsen af, at det kun flytter sig få skridt ad gangen. Så hvad sker der dog for Danmark og for ligestillingen?

Den amerikanske feminist og filosof Judith Butler¹ skriver, at hvis man ikke er villig til at gentænke sine grundsynspunkter gennem nye spørgsmål, afskærer man sig selv fra at lære nyt – og dermed fra tanken og livet selv. Det synspunkt har FL tænkt sig at tage til sig i efteråret 2009 gennem en introduktion, eller måske genintroduktion, til de helt grundlæggende feministiske ismer og ideologier, vil vi stille spørgsmålstegn ved alt det, vi tager for givet omkring ligestilling. Der skal nye tanker og metoder på banen. Vi tager afstikkere ud i det virkelige liv, hvor ting tænkes, og hvor køn gøres på en anden måde, end vanetænkende feminister er vant til.

For hvad nu, hvis vi ved en fejl har fået fat i den korte ende?

Hvad nu hvis vi både ideologisk og filosofisk sidder fast mellem to stole, og dermed forhindrer ligestilling ikke bare mellem kønnene, men også kvinder imellem?

Hvad nu hvis det kønsopdelte arbejdsmarked og uligelønnen er et vilkår i den nuværende samfundsstruktur og for den nordiske velfærdsmodel? Hvad kan kvinder så gøre ved det?

Hvad nu hvis vi, når vi vil have kvoter og en del af magten, æren og pengene i al evighed, samtidig graver vores egen grav? Flere og flere kvinder går ned med stress, drikker for meget, ryger, tager på og føler, at de slår i en dyne. Er det en pris, der er værd at betale?

¹ "To remain unwilling to rethink one's politics on the basis on questions posed is to opt for a dogmatic stand at the cost of both life and thought." (Butler, 1997)

Hvad nu når vi eksempelvis vil kriminalisere prostitution, kriminaliserer vi så alle kvinders seksualitet i en og samme bevægelse? Er puritanisme kvindeundertrykkende? Er Jørgen Leth?

Hvad nu hvis kvinder er anderledes og bedre end mænd til alt muligt, betyder det så også, at det er ok, at deres liv begynder med at alt er lyserødt allerede i vuggestuealderen?

Hvad nu hvis den institutionaliserede feminisme er blevet en statsproduceret bil, som ingen for alvor vil købe til sig selv, fik de valget? Reproducerer vi patriarkatet, når feminisme opluges af statsapparater og interesseorganisationer? Og kan vi finde nye veje?

Hvad nu hvis verdensøkonomien, miljøet og fremtiden hviler på kvinders skuldre, som nogen mener, hvordan skærer vi så lige den?

De inviterede gæster vil på hver deres måde belyse disse problematikker og sørge for, at forudfattede meninger og dogmatiske indstillinger får sig en tur i vridemaskinen. Efteråret skal være med til at prikke hul på ballonen og sætte gang i diskussionen om konturerne af en ny verdensorden, som den ser ud i samfundet, på jobbet, i hjemmet, på kroppen og i sindet - set i et feministisk perspektiv.

Mål:

FL er i efteråret 2009 lagt an på at kunne inspirere deltagerne på to niveauer; dels det politiske, praktiske niveau, hvor oplæggene spiller op til refleksion gennem det faglige arbejde, dels på det psykologiske og personlige niveau, hvor deltagernes holdninger og erfaringer sættes i spil i forhold til teorier og temaer. Deltagerne opfordres til – i den udstrækning de har lyst og mulighed for det, at tage noter som kan bruges i den sidste session.

Som deltager i FL får du et kompendium med relevante, oplysende, forstyrrende og inspirerende artikler og enkeltstående kapitler. Derudover vil der til enkelte netværksmøder blive indkøbt særligt relevant litteratur.

Målgruppe:

FL inviterer kvindelige ledere, chefer/souschefer, konsulenter, formænd/næstformænd, valgte/ansatte i Københavnsområdet, så der er overskuelig transporttid. Alle er velkomne, indenfor og udenfor fagbevægelsen. "Nye" bydes særlig velkommen.

VIGTIGT: De to første netværksmøder, Introduktion 1 og 2, har karakter af egentlige forelæsninger, og indholdet i begge vil være vigtige for at få det optimale ud af seminaret. Som "sædvanlig" er der dog ikke "mødepligt" og du kan sagtens være med i netværket, selvom du ikke kan deltage på de første to møder.

Netværksmøderne - se de næste sider:

1. Netværksmøde: Onsdag den 2. september 2009.

Introduktion 1: Livmoderfeminister eller feminister med livsmød?

Det fyger med nye ismer, begreber og retninger i ligestillings*diskursen*, og det kan ind imellem være svært at trække den nødvendige røde tråd mellem det, man selv mener, og det store teoretiske og ideologiske overblik. Derfor er semestrets første del skruet sammen af to introduktionsmoduler om feminisme, som sætter deltagerne i stand til at blive helt på det rene med, hvad der menes med ord som *heteronormativitet* og *intersektionalitet* og hvad forskellen egentlig er mellem *standpunktsfeministerne* og *poststrukturalisterne*. I den første del trækkes der en linje op gennem historien, og de mange forskellige ideologiske retninger indenfor feminismen sættes ind i en større forståelsesramme.

Oplægsholder:

Charlotte Kroløkke, lektor, Ph.d., Kulturteori og analyse, Syddansk Universitet. Charlotte underviser i kultur- og kønsteori og har sit særlige interessefelt indenfor forbrug, køn og teknologi. Hun har blandt andet skrevet en bog om køn og kommunikation samt flere artikler om kommunikation, køn og reproduktion. I sin nyeste forskning har hun arbejdet med nye reproduktionsteknologier f.eks. markedsføringen af dansk sæd som Vikinge-sæd i USA og de nye 3D/4D ultralydsklinikker, som giver gravide muligheder for at se "baby".

Materialer:

Kompendiet

Nina Lykke: *Kønsforskning – en guide til feministisk teori, metodologi og skrift*. Forlaget Samfundslitteratur, 2008.

Sted og tid:

3F
Kampmannsgade 4
1790 København V.

Kl. 15.00 – 20.00.

2. Netværksmøde: Onsdag den 16. september 2009.

Introduktion til feminismen, del 2: Sidder kønnet enten i kjolen eller i kroppen?

Den anden del af "grundkurset" præsenterer med udgangspunkt i en rundtur i forskellige grundsynspunkter indenfor feministisk teori, det man kan kalde en slags *tredje vej*. Den vej hvor kønnet ikke udelukkende er *enten* biologisk *eller* kulturelt skabt. Her begynder forskellen mellem kønnene ikke der, hvor den plejer, nemlig ved den skæve fordeling af magten, riget og æren, men derimod ved kærligheden mellem de to køn, så der kommer lidt frisk luft i de gamle ligestillingskanaler ved hjælp af ord som f.eks. fantasi og begær.

Oplægsholder:

Lilian Munk Rösing, lektor, Institut for Kunst og Kulturvidenskab.

Udover at være underviser og enten forfatter eller medforfatter til en række udgivelser, skriver Lilian jævnligt kulturkritik i Dagbladet Information. Lillian har taget på sig at formidle en ellers ofte ufremkommelig disciplin; den teoretiske diskussion på en let tilgængelig måde.

Materialer:

Kompendiet

Lilian Munk Rösing: "Kønnets katekismus", Roskilde Universitets Forlag, 2005.

Sted og tid:

3F

Kampmannsgade 4
1790 København V.

Kl. 15.00 – 20.00.

3. Netværksmøde: Onsdag den 30. september 2009.

Kan man sparke til en sten, når man selv går i glassko?:

Som en opfølgning på de foregående kursusdage, vil dagens to oplægsholdere give hver deres syn på, hvor grænsen mellem køn og kønsroller skabes. I nyere feministisk teori betragtes det, der før var "naturligt" nu som "kulturelt", og tanken er, at vi bliver sat på plads af omverden, som f.eks. hhv. piger og drenge, fra det øjeblik vi ankommer til verden. Hvordan påvirker kulturen os og hvad betyder det for den enkelte, når vi skal være medspillere i et samfund, der måske navigerer efter disse snævre rammer? Og hvordan påvirker italesættelsens rammer os, hvis vores identitet af en eller anden grund synes at ligge og rode et helt andet sted?

Oplægsholdere:

Dag Heede, [mag.art.](#) og ph.d. i [litteraturvidenskab](#), lektor i dansk litteratur ved Syddansk Universitet. Derudover er Dag forfatter til flere bøger, bl.a. "Hjertebrødre. Krigen om HC Andersens seksualitet"

Lise Winter-Jensen, mag. art og psykoterapeut, forfatter til artikler og bøger om køn, kultur og psyke.

Materialer:

Kompendiet

Lise Winther-Jensen "Morgianesyndromet – om kvinders angst for at træde frem".

Mere info:

www.lisew.dk

<http://www.sdu.dk/ansat/heede.aspx>

Sted og tid:

3F

Kampmannsgade 4
1790 København V.

Kl. 15.00 – 20.00.

4. Netværksmøde: Onsdag den 7. oktober 2009.

Har du smagt den – magten?

Danmark dumper især hvad angår antallet af kvinder på ledelsesposter. De andre nordiske lande har (haft) samme problem. Kan man derfor sige, at der er nogle gennemgående træk i den skandinaviske – socialdemokratiske – velfærdsmodel, som hæmmer rekrutteringen af en kvindelig elite?

Kolliderer idealet om ligestilling på gulvet, også der hjemme, med ligestilling på direktionsgangene? Og i fagbevægelsen? Hvordan ser det ud for nogle af dem, der rent faktisk har ledelsesmagten?

Oplægsholdere:

Jytte Larsen, cand. mag., seniorforsker, KVINFO. Jytte fungerer som konsulent og specialist i ligestillingsspørgsmål for nationale og internationale institutioner og har desuden været hovedredaktør og projektleder på Dansk Kvindebiografisk Leksikon.

Marie Scott Poulsen, kommunikationschef, Københavns Kommune. Før det var Marie kommunikationschef i hhv. FDB og Håndværksrådet og har skrevet debatbøger om bl.a. talentudvikling, drengekultur og stedfamilier.

Materialer:

Kompendiet

Sted og tid:

Københavns Rådhus
Rådhuset
1559 København V.

Kl. 15.00 – 20.00.

5. Netværksmøde: Onsdag den 28. oktober 2009.

Den nye seksuelle revolution?

Debatten om for eller imod kriminalisering af prostitutionskunden kører for fuld tryk. For mange er et forbud en logisk og akut påkrævet forlængelse af indsatsen mod den eksplosivt stigende sexrelaterede børne- og kvindehandel, for andre er det en trussel mod kvinders seksualitet i en tid, hvor almindelige danske kvinders sexliv uden større ståhej fra feministernes side, er i færd med at blive revolutioneret gennem netdating, sexlegetøj og swingerklubber. Med to meget forskellige tilgange vil vi komme rundt om mulige synspunkter og relatere dem til det feministiske teoriapparat.

Oplægsholdere:

Rebekka Mahler, forskningsbibliotekar, KVINFO.

Sabina Elvstam-Johns, medlem af Seksualpolitisk Forum, foredragsholder og ejer af Lust.

Materialer:

Kompendiet.

Sted og tid:

3F
Kampmannsgade 4
1790 København V.

Kl. 15.00 – 20.00 (samlet tid for oplæg 1 og 2).

Oplæg nr. 2:

Butik Lust
Mikkel Bryggersgade 3A
1460 Copenhagen K.

Mere info:

www.lust.dk

www.seksualpolitik.dk

www.kvinfo.dk

6. Netværksseminar: Onsdag den 11. november 2009.

Hvem kridter banen op, når der skal løbes efter karrieren?

Kvoter, kvalifikationer og karrierer er netop nu et altoverskyggende tema i ligestillingsdebatten, og noget kan tyde på, at det knager i fugerne i selv konservative virksomheder og institutioner.

Hvad kan en mere lige fordeling af køn i ledelse generelt betyde for fremtidens arbejdsmarked, og hvordan harmonerer det med den konkrete virkelighed på virksomhederne?

Oplægsholdere:

Camilla Funck Ellehave, Head of Headquarters Human Resources, General Manager, Ph.d., A.P. Møller – Maersk Group.

Inden Camilla kom til Mærsk skrev hun Ph.d. i køn og organisering "Differences that matter" med udgangspunkt i to typer danske virksomheder. Camilla har arbejdet som ligestillingskonsulent og HR-chef i offentlige.

René Bach, direktør og coach, Copenhagen Coaching Company. René er medforfatter til bogen "Porten til det nye lederskab".

René arbejder med coaching af ledere i dansk erhvervsliv og har lang erfaring med at se og håndtere forskelle mellem mænd og kvinders approach til deres egne muligheder indenfor topledelse.

Materialer:

Kompendiet.

Sted og tid:

Copenhagen Coaching Company
Ryesgade 3A
2200 København N.

Kl. 15.00 – 20.00.

Mere info: www.cococo.dk

7. Netværksmøde: Onsdag den 25. november 2009.

Kan og skal kvinder redde verden?

Når nu vækst alene ikke ser ud til at udrette de forventede mirakler, skal vi så tiltro kvinder at redde verden gennem en helt anden tilgang til velfærd, rettigheder, magt og økonomi? Er demokrati og stabilitet i hårdt prøvede lande langt fra målet, og kan det bedre nås gennem øget mobilisering af kvinder? Og kan man derfor også med rimelighed forvente, at danske kvinder har et ganske særligt ansvar for at inkludere indvandrerkvinder?

Oplægsholdere:

Birgit Lindsnæs, social antropolog, merkonom i ledelse. Birgit er ansat som senior konsulent i Cowi A/S og har tidligere været vice-direktør i Institut for Menneskerettigheder.

Birgit har arbejdet med store programmer og projekter for udbredelse af menneskerettigheder og demokrati over hele verden, herunder i områder, hvor historiske og kulturelle barrierer skygger for kvinders muligheder, men hvor det reelt er kvinder der bidrager til udvikling.

Elisabeth Møller-Jensen, direktør og cand. phil., KVINFO.

Elisabeth har været leder af KVINFO siden 1990 og har stået bag en lang række ligestillingsinitiativer. KVINFO har f.eks. udtænkt og udviklet et mentornetværk, som siden 2002 har koblet flygtninge- og indvandrerkvinder med kvinder, der er aktive på det danske arbejdsmarked, eller som på anden vis er solidt forankret i det danske samfund. I dag har netværket fire afdelinger i Danmark og har fået meget anerkendelse og opmærksomhed for sine gode og synlige resultater.

Materialer:

Kompendiet

Sted og tid:

KVINFO
Christians Brygge 3
1559 København V.

Kl. 15.00 – 20.00.

Mere info:

www.kvinfo.dk

8. Netværksseminar: Onsdag den 2. december 2009.

Kvinden og (on-line) ordet:

Der er et stigende krav om at profilere sig i medierne. Men er det i virkelig nødvendigt, og hvad skal der til, for at man kan skabe sig en offentlig persona? Med udgangspunkt i femi-blogs og public personas ser vi på, hvordan det går dem, der har set lyset, tør lade det skinne og fylder i det offentlige rum. Hvordan skriver man personligt og politisk uden at udlevere andre og sig selv? Og findes sårbarhed på nettet? Hvordan opretter man og skaber en public persona, og hvilke medier er til rådighed?

I postmoderne feministisk teori taler man om, at kvinders historie er den fortællende - ja, nærmest snakkende - i modsætning til mænds historie, der er sat i system, dokumenteret og nedskrevet. Vi slutter med en session, hvor de tanker deltagerne har gjort sig undervejs, afprøves i forhold til en fælles idé eller position til udfordringer og muligheder for fremtidens arbejdsmarked.

Oplægsholdere:

Mette Bom, skribent, webredaktør og seniorrådgiver i Kontrabande.

Nanna Kalinka Bjerke, skribent og kommunikationsrådgiver i eget firma Imperia og associeret rådgiver i PrimeTime Kommunikation A/S.

Materialer:

Kompendiet

Bom & Bjerke "Udslag – hverdagsfeminisme i det 21. århundrede".

Virginia Woolf "Eget værelse".

Blogs:

- Politisk kommentator Adrianna Huffingtons blog www.thehuffingtonpost.com
- Den amerikanske komiker Sarah Silverman's kampagne for Obama: www.thegreatschlep.com
- Liv Mørks facebookprofil (som i virkeligheden tilhører forfatteren Merete Pryds Helles romanfigur!):
Søg under Liv Mørk på facebook.
- Den 17årige svenske blondine og millionøse Isabella Löwengrips blog: <http://blondinbella.se>
- Online magasinet Salon.coms kvindeblog Broadsheet: www.salon.com/mwt/broadsheet/
- Den amerikanske blogger BitchPhd <http://bitchphd.blogspot.com/>

Sted og tid:

Primetime Kommunikation A/S
Christians Brygge 28, 1
1559 København V.

Kl. 15.00 – 20.00.

Pris:

Kr. 9.950,00 for deltagelse i alle netværksmøder (inkl. materiale, undervisning, fortæring og oplevelser).

Det forventes ikke at man deltager i alle møderne, men det forventes at man kan deltage i mindst to møder.

Bemærk at hvis du tilmelder dig netværket, kan du frit komme de gange du kan og vil og også få alle materialer.

Tilmelding:

Gennem din fagforening/forbund på FIU-kursusnummer **5207 09 00 94**.

eller

ved mail til pih@danskmetal.dk (her skal angives adresse, hvortil faktura skal sendes, samt oplyses navn og cpr.nr.).

Yderligere oplysninger:

Om praktiske ting: Pia Haandbæk, Dansk Metal på mail: pih@danskmetal.dk

Om indhold: Susanne.fast.jensen@3f.dk eller kalinka@imperia.dk